

โรงอาหารภายในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสาธิตนั้น สร้างขึ้นตามกฎกระทรวงและตามงบประมาณของแต่ละโรงเรียนมีให้ นโยบายของโรงเรียนสาธิตจะมีอาจารย์ฝ่ายโภชนาการเป็นผู้ควบคุมอาหารและมีเจ้าหน้าที่ทำการผลิตโครงการอาหารกลางวัน เพื่อให้ได้อาหารครบหมู่ และถูกต้องตามหลักโภชนาการ ซึ่งโครงการอาหารกลางวันเป็นการจัดการของทางโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ทานอาหารโดยไม่ต้องชำระเงิน และไม่ต้องไปซื้อทานจากที่อื่น ๆ แต่บางโรงเรียนไม่มีโครงการอาหารกลางวัน รวมถึงขนาดและพื้นที่ การวางแผนก็ไม่เหมือนกัน

การศึกษาใช้การสำรวจ การบันทึกภาพ และการสังเกตการณ์ของอาหารเบื้องต้น รวมกับการศึกษาวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมภายใน พฤติกรรม เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถาม สำหรับวัดความพึงพอใจในการใช้พื้นที่ และความต้องการต่าง ๆ ของโรงอาหาร โดยศึกษาขนาดของพื้นที่โรงอาหาร พื้นที่บริการในส่วนต่าง ๆ ประกอบกับทางเข้าขนาดทางสัญจรภายใน แสงสว่าง สี อุปกรณ์ต่างๆ ที่เอื้อต่อการทานอาหารกลางวันของนักเรียน รูปแบบของคำถมจะเป็นการถมความพึงพอใจ ระยะของอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการแบ่งระยะของความพึงพอใจเป็น 6 ระดับเพื่อต้องการให้แบบสอบถามที่ออกแบบมีแนวโน้มไปทางใดทางหนึ่งมากที่สุดกลุ่มตัวอย่างของการทำวิจัยคือนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 487 คน ที่ใช้พื้นที่โรงอาหารภายในโรงเรียนสาธิตทั้ง 5 แห่ง คือ โรงเรียนสาธิตจุฬา โรงเรียนสาธิตปฐมวัน โรงเรียนสาธิตประสานมิตร โรงเรียนสาธิตรามคำแหง โรงเรียนสาธิตเกษตร ซึ่งการใช้แบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการประเมินอาคารภายนอกการเข้าครอบครองพื้นที่ POE (Post Occupancy Evaluation) และนำข้อมูลที่ได้มามวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้วยวิธีทางสถิติ และตารางสัมพันธ์โดยใช้โปรแกรมประมวลผลทางสถิติสำเร็จ SFSS เพื่อหาขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมกับการใช้งานและพฤติกรรม โดยอ้างความพึงพอใจของนักเรียน และวิเคราะห์พื้นที่ด้วยวิธีการปรับเทียบองค์ประกอบผังพื้น เพื่อนำรูปแบบความสัมพันธ์ของพื้นที่ที่ประกอบกันเป็นโรงอาหารตามพฤติกรรม การใช้งาน

การศึกษาครั้งนี้พบว่า ทัศนคติของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมภาษาพหุรองอาหารที่เป็นกรณีศึกษา เกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ มีความหลากหลาย โดยระดับความพึงพอใจขึ้นอยู่กับขนาดขององค์ประกอบ ความสูงต่ำ ภัยภาวะของอุปกรณ์เครื่องเรือนต่าง ๆ และพบว่าความสะอาดสวยงามในการนั่งทานอาหาร ระยะต่าง ๆ ระหว่างที่นั่ง ระหว่างทางเดิน มีความคับแคบรวมถึงความสว่างภายใน การระบายความร้อนซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่เหมาะสม ในแต่ละกรณีศึกษา จะมีความคล้ายกันในเรื่องการจัดวางอุปกรณ์ต่าง ๆ แต่ตัวแทนการจัดวางในแต่ละโรงเรียนจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของพื้นที่ในแต่ละโรงเรียน การวิจัยได้เสนอแนะเกณฑ์การออกแบบ ในลักษณะของพื้นที่ภายในที่เหมาะสม การจัดเครื่องเรือน และความสัมพันธ์ของพื้นที่ สำหรับโรงอาหารในโรงเรียนสาธิตให้เป็นกรณีศึกษาต่อไป

ABSTRACT

TE 14650

The cafeterias within the Demonstration Secondary Schools are built according to the Ministry Rules and the school budgets. The policies of Demonstration Schools are the nutritious teachers and officials control the quality of foods and cook nutritious foods. The lunch projects of schools are useful because students don't pay for foods and don't buy foods outside the schools. However there is on the lunch project inside some schools. In addition, the size and designing area are not alike.

The study consist of surveying, taking photos, observing and studying the literatures about interior environment and student behaviors. Then the informations are based to create the question are form to measure the pleasure in using area and requires of using the cafeterias. These questionares study the cafeteria area, service area, the entry, bright, color and equipment arrangement. The pleasure consists of 6 levels in order examples of this study are the 487 students who answer the questionare and use the service of the 5 cafeterias of the Demonstration School of Chula, Pathumwan, Prasanmit, Ramkhamhaeng and Kaset. The questionare is the method of evaluating buildings after staying in the area (POE). Then analyse the information by statistics method and the processing program of SPSS in order to find out the appropriate of area and behaviors that refer to the student's pleasure. Then analyse the area by comparing the component of floor plan to find out the relating form of area concluding to be the cafeteria according to the student's behaviors.

This study finds out the student's attitudes to physical environment of the cafeteria studying the components are various. The pleased levels depend on the size of components, and arranged equipments in the cafeterias. The sitting for eating foods, the space between the seats and walkpaths, bright and reducing neat withing the cafeterias are at unsuitable point. Each case study is alike about arranging equipments but the position of arranging equipments depend on the appropriate of each school. This research proposes the design guideline such as characteristic of interior ambient settings, arranging equipments, and appropriate space for studying cases further about the cafeterias in the Demonstration School.